

Alfons Cervera

“Dius que s’ha inaugurat una perruqueria a l’IVAM?”

—“Tono Sanmartín és un dels estilistes més respectats per la seua impecable tècnica i la seua desbordant creativitat”: no és una nota d’una revista del cor, sinó de l’IVAM. Ara hi exhibeixen el perruquer de Francisco Camps. I ningú no riu. Ni plora. De fet, gairebé no hi ha hagut comentaris. És que ens hem acostumat a tot?

—És que ací les coses passen i és com si els passaren a unes altres. La ciutadania no existeix. Hi ha autòmats que cada quatre anys s’arriben a les urnes i deixen caure amb desgana una papereta amb una llista en què només coneixen el nom de qui l’encapçala i el d’algun amic que vaja a la candidatura. Em fa gràcia quan es parla de com és de greu l’abstenció per a la democràcia. Però si el més greu és l’abstenció que hi ha després de la jornada electoral... La papereta que fem que fem és l’abdicació que fem dels nostres drets i deures com a ciutadans. I això sí que és una abstenció gravíssima. Tot ho deixem a la mà de qui governa. I en aquest sentit, tant se val que després el poder faça o deixe de fer si compta amb el beneplàcit de la nostra confiança. Respecte al que dius que s’ha inaugurat una perruqueria a l’IVAM (o no era això?), et dic que no em fa res què hi posen o hi deixen de posar. Només sé que allí es menja bé perquè algú m’ho ha dit, però no en sé res més.

—Els guionistes de Hollywood fan vaga. Penseu que potser així s’adonaran —ens adonarem— que existeixen?

—La vaga de guionistes demostra que parlem d’una indústria. Les anelles de

la cadena en el cinema de Hollywood sempre van ser clares: una producció es nodreix d’aliments diferents. I un d’aqueixos aliments —potser un dels de més envergadura— és l’escriptura del guió. Sempre m’ha sorprès aquesta manera de treballar l’escriptura cinematogràfica, com a Raymond Chandler, a William Faulkner, els posaven pis i despatx i es tancaven a escriure com si foren oficinistes. Això sí, uns oficinistes, en el cas de Chandler i Faulkner, que tintaven les cintes de les màquines d’escriure amb les botelles de whisky o de bourbon. L’escriptura cinematogràfica entre nosaltres, a penes si apareix als títols de crèdit.

—L’escriptor —llevat d’algunes excepcions— no participa precisament gaire dels beneficis de la indústria...

—Doncs és clar que no. No sé si hi ha excepcions, però si n’hi ha deuen ser molt escasses. Un escriu, cobra —si li paguen— i a casa. Les possibilitats d’incidir en el rodatge del text són nul·les: el guió literari desapareix en el galimaties tècnic que maneja el director i en les seues pròpies incorporacions literàries al text original. I encara més: en el desenvolupament de la història, hi intervé més el productor que no el mateix guionista. En fi: una merda d’indústria, és el que tenim, i així i tot ens creiem els reis del mambo.

—El fenomen Bob Dylan torna amb força, amb l’edició de llibres, documentals... Què en penseu, de Dylan? Quina ha estat la seva petjada? Parlem de nostàlgia o de vigència?

—És el més gran. Encara que siga una miqueta boig i fins i tot se n’haja anat al Vaticà per a cantar al papa, Bob Dylan és el més gran. I mira que canta malament, el cabró. Quan vaig sentir el seu primer disc —on hi havia una versió matadora de “The House of the rising sun”— pensava d’on venia aquest marcià amb una veu nasal veritablement insuportable. Quantes vegades escoltes una cançó que t’agrada i de

sobte dius: “Hòstia, si això és Dylan pur i dur!” A mi em passa amb ell i amb els Beatles. Tot el que hi ha en els altres ja era en ells. I no hi ha cap nostàlgia, en això que dic. La vigència de l’obra de Dylan és absoluta. I tant que ho és...

—Un altre fenomen: Juliette Gréco obrirà el Festival Mil·lenni, a Barcelona, el 13 de desembre vinent. La musa continua, encara que no hi hagi existencialistes... O sí que n’hi ha?

—No sé si hi ha existencialistes. La filosofia existencialista té enormes precedents, però després es va fixar massa en determinats moments de la història. Fins i tot es vestia d’una manera particular i n’hi havia per a partir-se de riure en veure l’estereotip existencialista vagant pels tuguris de Saint-Germain. Mentre hi haja desastres al món, l’actitud de resposta a aqueixos desastres per part de la gent tindrà alguna cosa a veure amb les que alguns filòsofs existencialistes clamaven al cel de la contestació. Segurament el que més queda d’allò és un pessimisme que, tal com va la cosa, serà difícil que ens llevem de damunt. No podré ser el 13 de desembre a Barcelona, però m’agradaria. Precisament seré a França, amb la meua novel·la *Maquis* rodant per Lió, París i Grenoble. No saps com m’agradaria sentir per enèsima vegada “Les fulles mortes” en qualsevol de les mil versions que tinc de Juliette Gréco...

Núria Cadenes

“Les possibilitats d’incidir en el rodatge del text són nul·les: el guió literari desapareix en el galimaties tècnic que maneja el director”

“Encara que se n’haja anat al Vaticà per a cantar al papa, Bob Dylan és el més gran. I mira que canta malament, el cabró”